

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ОБЛАСТІ**

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У ПОЛТАВСЬКІЙ

***Особливості підготовки
кваліфікованих робітників
агропромислового комплексу
в умовах повоєнної розбудови
України***

***Матеріали Обласної конференції
до Дня працівників сільського господарства
(м. Полтава, 20 листопада 2023 року)***

Полтава, 2024

Сучасна підготовка кваліфікованих робітників агропромислового комплексу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти: матеріали обласної конференції до Дня працівників сільського господарства (м. Полтава, 20 листопада 2023 року). – Полтава: НМЦ ПТО у Полтавській області, 2023.- 74с. – Текст: укр.

Організаційний комітет:

Ірина ДОЛИНА, директор Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Полтавській області;

Вікторія САЗОНОВА, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Полтавській області.

Укладач:

Вікторія САЗОНОВА, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Полтавській області.

Розглянуто та затверджено рішенням навчально-методичної ради Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Полтавській області, протокол № 2 від 30.01.2024 р.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

У матеріалах конференції розглянуто актуальні питання щодо підготовки кваліфікованих робітників агропромислового комплексу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти області.

Матеріал буде корисний педагогічним працівникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників за агропромислового комплексу.

36000,
м. Полтава, вул. Котляревського, 22
НМЦ ПТО у Полтавській
області

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	
<i>Анатолій АНТОНЕЦЬ, Тетяна ЯПРИНЕЦЬ, Валентина ОНІПКО</i>	<i>6</i>
ПІДГОТОВКА СУЧАСНОГО КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА В ЗАКЛАДАХ ЗП(ПТ)О.....	
<i>Анатолій ЛЕЩЕНКО</i>	<i>12</i>
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.	
<i>Василь ФУРКО</i>	<i>15</i>
СУЧАСНИЙ УРОК ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
<i>Сергій БОНДАРЕНКО.....</i>	<i>19</i>
КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.	
<i>Тетяна СТЕГНІЙ.....</i>	<i>24</i>
РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
<i>Олена СЄВІДОВА, Ігор НЕВІНЧАНИЙ.....</i>	<i>28</i>
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНІХ АГРОНОМІВ У ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ	
<i>Наталія КОНОНЕЦЬ, Оксана ГОРДІЄНКО</i>	<i>34</i>
АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ	
<i>Наталія МАКСИМЕНКО</i>	<i>39</i>
ОСНОВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ ТА УСУНЕННЯ ПРИЧИН ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ І ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
<i>Микола ГОЛОВКО</i>	<i>42</i>
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ І НОВІТНІ ТЕХНІКИ В АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ	
<i>Костянтин КАСЬЯНОВ</i>	<i>48</i>
РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ	
<i>Олександр КЛЬОКТА</i>	<i>52</i>
СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО-ШЛЯХ ДО УСПІХУ.....	
<i>Тамара ЛУГОВА.....</i>	<i>56</i>

БІЗНЕС-ПЛАН-ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СТВОРЕННЯ ВЛАСНОГО ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	
<i>Марія КОБИЛИНСЬКА</i>	<i>61</i>
ПРЕЗЕНТАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ.....	66
ФОТОГАЛЕРЕЯ	67

ВСТУП

20 листопада 2023 року відбулась обласна конференція до Дня працівників сільського господарства „Особливості підготовки кваліфікованих робітників агропромислового комплексу в умовах повосенної розбудови України”

Метою проведення заходу було обговорення сучасних організаційно-методичних засад упровадження та реалізації інноваційних технологій у професійній підготовці кваліфікованих робітників агропромислового комплексу для задоволення повосенних потреб особистості, суспільства, економіки в Україні; обмін досвідом з проблем використання інноваційних освітніх та новітніх виробничих технологій при навчанні за професіями аграрної галузі; визначення ефективності впровадження компетентнісного підходу до підготовки кваліфікованих робітників для аграрного сектору.

Напрями роботи конференції:

1. Підготовка кваліфікованого робітника аграрного сектору в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.
2. Реалізація компетентнісного підходу при підготовці фахівців для аграрного сектору.
3. Інноваційне освітнє середовище в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.
4. Впровадження інноваційних освітніх та виробничих технологій при організації професійно – практичної підготовки.
5. Розвиток креативності та творчості здобувачів освіти шляхом залучення їх до позаурочної діяльності.
6. Впровадження елементів STEM – освіти при організації і проведенні профорієнтаційної роботи в ЗП(ПТ)О аграрного сектору.
7. Соціальне партнерство – вагомий фактор якісної підготовки кваліфікованого робітника.
8. Сучасні технології і новітні техніки в аграрному виробництві як елемент підготовки кваліфікованих робітників аграрної галузі.

До участі у заході були залучені педагогічні працівники ЗП(ПТ)О Полтавської області, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників аграрного сектору та представники Полтавського державного аграрного університету.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

***Анатолій АНТОНЕЦЬ**, кандадат педагогічних наук, доцент кафедри
будівництва і професійної освіти Полтавського державного аграрного
університету,*

***Тетяна ЯПРИНЕЦЬ**, кандадат педагогічних наук, доцент кафедри
будівництва і професійної освіти Полтавського державного аграрного
університету*

***Валентина ОНІПКО**, доктор педагогічних наук, професор кафедри
будівництва і професійної освіти Полтавського державного аграрного
університету*

Реформування професійної (професійно-технічної) освіти в умовах сьогодення є пріоритетним завданням національного рівня, яке має на меті підготовку висококваліфікованого, мобільного фахівця, здатного швидко реагувати на виклики суспільства та запити стейкхолдерів, що є можливим, між іншим, за умови якісного кадрового забезпечення[2]. Складні соціальні та освітні зміни в структурі та змісті освітнього процесу, реалізація компетентнісного, практико-зорієнтованого підходів при підготовці фахівців аграрного сектору, розмаїття дедалі більших вимог до результатів підготовки аграріїв, упровадження нових засобів навчання – усе це змушує усвідомлювати необхідність підвищення освітньої кваліфікації, збільшення та збагачення професійної культури та компетентності майбутніх викладачів професійної освіти[3]. Дедалі очевиднішим постає завдання формування професійної особистості майбутнього викладача закладів професійної (професійно-технічної) освіти аграрного сектору, який усвідомлює внутрішню логіку і закономірності освітнього процесу як основу своєї професійної самореалізації.

На підготовку компетентних викладачів із сучасним світоглядом і мисленням, здатних вирішувати завдання у професійній освіті відповідно до

спеціалізації націлена освітньо-професійна програма Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології), котра була започаткована Полтавським державним аграрним університетом у 2022 році[4]. Означена освітня програма забезпечує підготовку майбутніх викладачів професійної освіти, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми професійної освіти у професійній діяльності, у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог у З(ПТ)О, які забезпечують підготовці фахівців для аграрного виробництва, підприємств переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій. Саме тому векторність підготовки майбутніх викладачів сфокусована на формування комплексу компетентностей щодо структури й функціональних компонентів системи професійної освіти, теоретичних основ і технологій для виконання спеціальних робіт, пов'язаних із використанням інноваційних методів на підприємствах, в установах та організаціях аграрної галузі, сфери переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій, відповідно до спеціалізації.

Освітня програма забезпечує підготовку кваліфікованих фахівців із сучасним світоглядом і мисленням, спроможних розв'язувати професійні завдання, здійснювати наукові дослідження, упроваджувати інновації в професійній освіті, що забезпечується переважанням практико зорієнтованої спрямованості освітнього процесу, шляхом поєднання аудиторної і самостійної освітньої діяльності здобувачів освіти із виробничими практиками, котрі створюють умови підготовки майбутніх фахівців у реальному професійному середовищі до майбутньої освітньої діяльності, з орієнтацією на регіональні потреби ринку праці[4].

Метою такого практико зорієнтованого навчання є здобуття здобувачами у процесі навчання компетентностей у професійній сфері діяльності для застосування їх на практиці. Науковці виділяють наступні підходи до практико-орієнтованого навчання:

- організація всіх видів практик для реального набуття здобувачами

професійних компетентностей за відповідною спеціальністю;

- активне введення в навчання практико зорієнтованих технологій, що дають змогу сформувати у здобувача якості, необхідні для виконання на належному рівні своїх професійних обов'язків у майбутньому;

- створення на базі закладу вищої освіти інноваційних форм професійної зайнятості майбутніх фахівців [1, 5, 6].

Практико зорієнтоване навчання на ОП Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) реалізується під час засвоєння здобувачами освітньої програми у наближених до реальних професійних в умовах, формування у них професійних компетентностей, за допомогою виконання реальних практичних завдань, професійних ситуацій під час аудиторного навчання, залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу, що дозволяє здобувачам запозичити досвід організації та проєктування сучасного освітнього середовища ЗП(ПТ)О, перейняти навички використання передових підходів у сфері аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових виробництв. Практико зорієнтоване навчання майбутніх викладачів професійної освіти забезпечує залучення здобувачів до роботи таким чином, щоб їхня активність порівнювалася з активністю викладача ЗП(ПТ)О.

До завдань практико зорієнтованого навчання відносимо: формування у майбутніх фахівців відмінного володіння теоретичними та практичними навичками діяльності; розширення співпраці роботодавців з закладами професійної (професійно-технічної) освіти для отримання майбутніми викладачами професійної освіти досвіду роботи та подальшого працевлаштування; підвищення ефективності проходження здобувачами усіх видів практик. Для досягнення найкращих результатів практико зорієнтований підхід зреалізовано за кількома напрямками: проходження Виробничої, Педагогічної та Переддипломної практики; проєктна діяльність, науково-дослідницька діяльність; волонтерська робота здобувачів. При цьому ці напрями між собою взаємопов'язані та доповнюють один одного.

Таким чином сутність практико-орієнтованого навчання майбутніх викладачів професійної освіти полягає у створенні таких умов, за яких вони могли зануритися у професійне освітнє середовище, зреалізувати себе творчо та проявити свою самостійність. Особливість практико зорієнтованого підходу полягає у формуванні фундаментальної науково-теоретичної бази знань в освітньо-педагогічній та аграрно-продовольчій сферах паралельно зі здобуттям практичних умінь шляхом забезпечення високої якості підготовки фахівців відповідно до діючих міжнародних і вітчизняних стандартів вищої освіти, потреб стейкхолдерів та вимог до високого рівня конкурентоспроможності випускників на ринку праці, підвищення їхньої професійної мобільності. Використання практико зорієнтованого підходу в навчанні повною мірою корелює з цілями даної ОП, котра спрямована на формування толерантної, відповідальної, доброчесної, національно свідомої, високоосвіченої особистості.

Список використаної літератури

1. Антонова О.Є. Практико-орієнтований підхід у формуванні професійної майстерності майбутнього вчителя // Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во Рута, 2016. – С. 262-285
2. Житнік Н. В. Практико-орієнтована підготовка фахівців в умовах регіонального вищого навчального закладу. Професійна освіта: проблеми і перспективи. 2015. Вип. 9. С. 29-35
3. Майковська В. І. Практико-орієнтоване навчання як засіб професіоналізації підготовки майбутніх фахівців в Україні. Проблеми інженерно-педагогічної освіти. 2016. № 50-51. ORCID: 0000-0001-8165-0395
4. Освітньо-професійна програма Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) другого (магістерського) рівня вищої освіти. Режим доступу: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9276/opp01537pdau2022fin.pdf>
5. Пальшкова І.О. Практико-орієнтований підхід у формуванні

професійно-педагогічної культури майбутніх вчителів початкових класів: теоретико-методологічний аспект: Монографія. / І.О. Пальшкова – Одеса, 2008. – 339с.

6. Синюкова О. М.Чепок О.Л. Практико-орієнтована форма організації процесу навчання як необхідна передумова опанування конструктивних елементів евклідової геометрії у закладах загальної середньої освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Україна DownloadinPDF: http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/journals/2020-v4-26/2020_4-26-Sinyukova-Chepok_FMO.pdf